

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Allmänna byrån, N1

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Avdelningschef
Linnéa Johansson

Justerat
Omedelbart

Nr 22

Social- och hälsovårdsministeriets begäran om utlåtande
om utkastet till regeringens proposition till riksdagen
med förslag till lagstiftning om allmänt stöd.

ÅLR 2025/3256

151 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Social- och hälsovårdsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om
ovanstående förslag.

Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga
om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Till
landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna
i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning,
näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning. Till rättsområdet undervisning och
främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen
om yrkesvägledning och arbetsförmedling.

Enligt 27 § 11 punkten och 29 § 1 mom. 3 punkten i självstyrelselagen har riket
lagstiftningsbehörighet i fråga om försäkringsavtal och socialförsäkring.

Förslagets innehåll

I propositionen föreslås det stiftas en ny lag om allmänt stöd. I propositionen föreslås
också ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om ordnande av
arbetskraftsservice, lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och vissa andra lagar.

Det allmänna stödet ska betalas ut på grundval av arbetslöshet. Genom det allmänna
stödet vill man trygga arbetslösa arbetssökandes grundläggande försörjning under
arbetslöshetstiden. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreslås bli ändrad så att

bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd upphävs. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa görs dessutom ändringar till följd av ändringarna i definitionen av arbetslöshetsförmåner och arbetslöshetsdagpenning samt vissa andra ändringar. I lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreslås bestämmelser om samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd. Dessutom föreslås i lagen om ordnande av arbetskraftsservice ändringar till följd av stiftandet av lagen om allmänt stöd och ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Målet för reformen är att det ska finnas ett enda allmänt stöd, som ska omfatta en grunddel för levnadskostnader, en del för boendet och en behovsprövad del som sistahandsskydd. Det allmänna stödet ska minska när arbetsinkomsterna stiger så rätlinjigt som möjligt, så att det blir lättare att förutse den inkomst som blir kvar efter skatt och mera lönsamt att arbeta. Beredningen av det allmänna stödet delas upp i faser och den första fasen rör arbetslöshetsförmåner.

Lagarna avses träda i kraft den 1 februari 2026.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att de ändringar som föreslås i propositionen i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen hör till Ålands lagstiftningsbehörighet. De ändringar som föreslås i lagen om ordnande av arbetskraftsservice i fråga om ordnande av samtal om jobbsökning för mottagare av allmänt stöd gäller inte Åland.

Landskapsregeringen har i övrigt inte några synpunkter på förslaget.

Nr 23

Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 2 a kap. 9 och 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

ÅLR 2025/3258

152 N1

Beslut

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om ovanstående förslag.

Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning. Till rättsområdet undervisning och främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen om yrkesvägledning och arbetsförmedling.

Enligt 27 § 11 punkten och 29 § 1 mom. 3 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om försäkringsavtal och socialförsäkring.

Förslagets innehåll

Det föreslås ändringar i påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till jobbsökningen, serviceprocessen för arbetssökande och tjänsterna som stöder jobbsökningen och sysselsättningen. För närvarande skärps påföljderna i fyra steg om arbetssökandens försummelser upprepas och den första försummelsen leder inte till förlust av rätten till utkomstskydd för arbetslösa. Enligt förslaget ska den första försummelsen framöver leda till en tid utan ersättning på sju kalenderdagar. Om försummelserna upprepas förlorar arbetssökanden sin rätt till arbetslöshetsförmåner tills vidare, medan motsvarande påföljd för närvarande föreläggs först när försummelserna upprepas för fjärde gången inom ett år. Det föreslås att det ska bli lättare att återfå rätten till förmåner när rätten har upphävts.

I praktiken innebär de föreslagna ändringarna att bestämmelserna ändras så att de är ungefär likadana som före de ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa som trädde i kraft i maj 2022. Bestämmelserna om tider utan ersättning och skyldighet att vara i arbete är dock fortfarande lindrigare än de var då.

Påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa som föreslås ska gälla den inkomstrelaterade dagpenningen och med stöd av hänvisningsbestämmelsen i den nya lagen om allmänt stöd också det allmänna stödet.

Syftet med propositionen är att förtydliga och förenkla påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa och att genom den styrande effekten stärka arbetssökandenas jobbsökning, deltagande i den serviceprocess som ordnas för dem samt deltagande i annan service som stöder jobbsökningen och främjandet av sysselsättningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2026.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen har inte några synpunkter på förslaget.

Nr 24

Tillsättande av tjänsten som byråchef vid näringsavdelningens jordbruksbyrå.

ÅLR 2024/5560

153 N1

Beslöts utnämna Sue Holmström till ordinarie byråchef vid jordbruksbyrån från den 20 juli 2025.